

Forslag til prinsipper for forbedring og effektivisering av byvekstavtalenes styringsgrupper

Vedlegg 3: Rollebeskrivelser og årshjul

29.09.2023

Versjon 0.99

Rolle- og ansvarsbeskrivelser for aktørene i samarbeidet

Informasjon om inndeling

Hver rolle- og ansvarsbeskrivelse er delt opp i hva som er aktørens rolle og ansvar og hva som forventes av aktøren. For partene som sitter i styringsgruppen er deres felles ansvar også beskrevet. Dette er for å tydelig skille mellom hva styringsgruppen har et felles ansvar for og hva som særlig kreves og forventes av hver rolle. Det er også lagt opp til lokale tilpasninger ved behov for dette.

Beskrivelsen for styringsgruppen er delt i *styringsgruppens hovedansvar* og hva som er *felles ansvar for alle partene*.

Utarbeidelsen av rolle- og ansvarsbeskrivelsene er basert på dagens praksis i byvekstavtaleområdene. Se Vedlegg 2, kapittel 4.

Rolle og ansvar for styringsgruppen

STYRINGSGRUPPENS HOVEDANSVAR:

- Sikre en strategisk og effektiv gjennomføring av byvekstavtalen for å nå nullvekstmålet, blant annet ved hjelp av helhetlig evaluering av måloppnåelse
- Vurdere politiske og strategiske spørsmål og virkemidler som kan påvirke retningen og utviklingen av byvekstsamarbeidet innenfor gjeldende avtale
- Behandle forslag til fireårig handlingsprogram og årsbudsjett for byvekstavtalen, som danner grunnlag for innspill til statsbudsjett og lokalpolitisk behandling, og forelegges for politisk styringsgruppe
- Styre og koordinere byvekstavtalen, basert på prinsipper om porteføljestyring og mål- og resultatstyring, og følge opp måloppnåelse og økonomi
- Ha overordnet ansvar for måloppnåelse i byvekstavtalen
- Ny (3)

FELLES ANSVAR FOR ALLE PARTENE:

- Ivareta helhetlig perspektiv og oppfølging av avtalen. Dette betyr å ha ansvar for å se avtalen som en helhet, ha oversikt over implementeringen av avtalens tiltak og prosjekter, samt fremme at nullvekstmålet blir oppnådd (5)
- Sikre måloppnåelse. Dette betyr å ha ansvar for at drift av byvekstavtalen samsvarer med avtalens mål, samt legge til rette for at partene samarbeider på en strukturert måte med å ivareta målene gjennom koordinert planlegging. Det innebærer også gjensidig orientering om forhold som påvirker nullvekstmålet
- Delta i beslutningsprosesser om prioritering av tiltak og prosjekter, samt ressursallokeringer i porteføljen, med fokus på helhet i byvekstsamarbeidet
- Opprettholde sine plikter i avtalen. Ved eventuelle mislighold fra en eller flere parter skal dette løftes til politisk styringsgruppe for drøfting
- Sikre god kunnskap om sektoren og lokale forhold, samt nødvendige fullmakter og autoritet i arbeidet
- Ny (7)

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- (1) og (2): Slå sammen kulepunkt 1 og 2 i én setning: Sikre en strategisk og effektiv styring som driver partnerskapet mot nullvekstmålet basert på prinsipper om porteføljestyring, samt mål- og resultatstyring. Dette innebærer å balansere og styre partnerskapets samlede portefølje på en slik måte at ressurser utnyttes best mulig, samt følge opp måloppnåelse og økonomi.
- (3): Styringsgruppen er ansvarlig for å disponere sekretariatets ressursbruk.
- (5): Blir gjentatt i punktet under.
- (7): Samordne initiativer fra sin egen organisasjon

Rolle og ansvar for styringsgruppeleder

ROLLE OG ANSVAR

- Ha det overordnede ansvaret for å forberede og lede møtene i styringsgruppen, herunder beslutte forslag til agenda etter innspill fra sekretariatet og sikre tilstrekkelig beslutningsgrunnlag i samråd med sekretariatsleder
- Være bindeledd mellom styringsgruppen og Samferdselsdepartementet
- ~~Ivareta helhetlig perspektiv og oppfølging av avtalen. Dette betyr å ha ansvar for å se avtalen som en helhet, og fremme at nullvekstmålet blir oppnådd. (1)~~

FORVENTNINGER

- Sikre at beslutninger som tas i møtene har konsensus og er i tråd med avtalen
- Formidle nye føringer fra Samferdselsdepartementet, samt forventninger og tilbakemeldinger mellom styringsgruppen og departementene
- Rapportere til Samferdselsdepartementet
- Legge til rette for et godt samarbeidsklima i styringsgruppen
- Tilrettelegge for balansert fremleggelse av saker for styringsgruppen, i samråd med sekretariatets leder. Fremleggelse av saker bør være relevant for avtalen og arbeidet, balansert og gi et nyansert og tydelig bilde av hva styringsgruppen skal beslutte

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- (1) *Sørge for at styringsgruppen ivaretar en helhetlig perspektiv. Dette betyr å ha ansvar for å se avtalen som en helhet, og fremme at nullvekstmålet blir oppnådd.*

Rolle og ansvar for sekretariatsleder

ROLLE OG ANSVAR

- Lede sekretariatets arbeid og leveranser til styringsgruppen, herunder forslag til handlingsprogram, årsbudsjett og rapporter (1)
- Lede sekretariatets forberedelse til og deltakelse i styringsgruppemøter, i samråd med styringsgruppens leder (2). Fremleggelse av saker skal være balansert, relevant for avtalen og arbeidet, samt gi et nyansert og tydelig bilde av hva styringsgruppen skal beslutte
- Sikre at sekretariatet arkiverer alle saksdokumenter og referater etter gjeldende lover for offentlig forvaltning. Relevante dokumenter skal også være tilgjengelige for partene
- Sørge for at sekretariatet arbeider i henhold til retningslinjene som er vedtatt for sekretariatet
- Ny (3)

FORVENTNINGER

- Være nøytral og legge til rette for balanse både i den formelle og uformelle dialogen med partene. Dette innebærer blant annet at partene behandles likeverdig når det gjelder tilgang til informasjon
- Sikre at forslag til agenda legges fram for godkjenning av styringsgruppens leder før utsending
- Sørge for at saker som er til beslutning som hovedregel har vært til behandling i Prioriteringsrådet
- Tilrettelegge for at sekretariatet har oversikt over ansvarsfordelingen og framdriften for oppfølging av saker. Det er partenes eget ansvar å sørge for at oppgaven blir gjort
- Bidra i etableringen av gode rutiner for mål og økonomirapportering, *i samarbeid med partene*, slik at avvik fanges opp og nødvendige justeringer kan gjøres på et tidlig tidspunkt. (4)
- Sørge for at sekretariatets ferdigstilling og klargjøring av saksunderlag er i tråd med styringsgruppens forventninger til saksforberedelse, samt tilgjengeliggjøring og utsending til styringsgruppen normalt en uke før møtet (5)

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- (1) Lede og koordinere sekretariatets arbeid og leveranser til styringsgruppen og prioriteringsrådet, herunder forslag til handlingsprogram, årsbudsjett og rapporter
- (2) Lede sekretariatets forberedelse til og deltakelse i styringsgruppemøter, i samråd med styringsgruppens leder og partene.
- (3) Drifte sekretariatet i tråd med vedtatte retningslinjer for sekretariatet.
- (4) Tilføyd «i samarbeid med partene»
- (5) Sørge for at sekretariatets ferdigstilling og klargjøring av saksunderlag er i tråd med styringsgruppens forventninger til saksforberedelse, basert på leveranse fra partene. Sakspapirene skal normalt tilgjengeliggjøres og sendes ut til styringsgruppen en uke før møtet.

Rolle og ansvar for Prioriteringsrådet

ROLLE OG ANSVAR

- Drøfte og forberede forslag til handlingsprogram som fremmes til styringsgruppen
- Drøfte politiske og strategiske spørsmål og virkemidler som kan påvirke retningen og utviklingen av byvekstsamarbeidet
- ~~Drøfte og forberede forslag til vedtak i samarbeid med sekretariatet for styringsgruppen (1)~~
- Foreslå prioritering og balansering av portefølje basert på vurderingskriterier og satsingsområder
- Drøfte avvik og gi råd på gjennomføring av handlingsprogrammet
- Drøfte saker på vegne av styringsgruppen, når saken faller innenfor den administrative gruppens lokale fullmakter
- Opprette ad-hoc arbeidsgrupper for utredning av enkelte tema ved behov
- Ny (2)

FORVENTNINGER

- Gi faglig gode og balanserte råd for best mulig måloppnåelse, samt vurdere risiko opp mot samfunnsutviklingen, teknologisk utvikling og kostnadsutvikling
- Gi råd på nytte, kostnader og risiko knyttet til prosjekter, tiltak og virkemidler
- Omtale eventuell uenighet mellom aktørene

GRUPPENS LOKALE MANDAT OG EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- (1) *Drøfte og forberede saker, og forslag til vedtak i samarbeid med sekretariatet*
- (2) *Sikre at prosjektporteføljen følges opp mellom rulleringene av handlingsprogrammet*

Rolle og ansvar for kommunene

ROLLE OG ANSVAR

- Representere kommunen i styringsgruppen ved å fremme synspunkter og behov, samt utarbeide forslag og innspill på vegne av kommunen.
- Fremme nye prosjekter og tiltak fra kommunen som er i tråd med byvekstavtalens mål
- Følge opp og rapportere *til sekretariatet* iht. økonomi, fremdrift, måloppnåelse og risiko for tiltak og prosjekter hvor kommunen er prosjekteier (1)
- Lokal planmyndighet for ~~sitt kommuneområde med ansvar~~ for utvikling og gjennomføring av arealpolitikken, som bygger opp under nullvekstmålet og investeringene i transportsystemet
- Vurdere andre virkemidler utover arealpolitikk for å nå nullvekstmålet, dette inkluderer eksempelvis trafikkregulering, parkeringstiltak og tilrettelegging for bildeling
- Ny (2)

FORVENTNINGER

- Bidra i analyser og vurderinger av forslag til fire års handlingsprogram, årsbudsjett, samt fastsettelse av mål og prioriteringer i porteføljen, som fagekspert/-ressurs på kommunale forhold
- Analysere og evaluere effekten og gjennomføringen av tiltak og prosjekter hvor kommunen er prosjekteier mot byvekstavtalens mål, samt sikre god kvalitet i rapportering av sine egne indikatorer
- Samarbeide med sentrale aktører og bidra til kunnskapsdeling og erfaringsutveksling

FELLES ANSVAR FOR ALLE PARTENE:

Samme kommentarer som for styringsgruppen, og alle parter som er en del av den.

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- (1) Tilføydd «til sekretariatet»
- (2) Rapportering til sekretariatet skal skje i tråd med gjeldende økonomirapporteringsrutiner. Kommunen skal sørge for at informasjonen i rapportene er tydelig, pålitelig og oppdatert.

Rolle og ansvar for fylkeskommunen

ROLLE OG ANSVAR

- Representere fylkeskommunen i styringsgruppen ved å fremme synspunkter og behov, samt utarbeide forslag og innspill på vegne av fylkeskommunen
- Fremme nye prosjekter og tiltak fra fylkeskommunen som er i tråd med byvekstavgiftens mål
- Følge opp og rapportere iht. økonomi, fremdrift, måloppnåelse og risiko for tiltak og prosjekter hvor fylkeskommunen er prosjekteier
- Ivareta rollen som ansvarlig for kollektivtrafikk, og sikre utvikling av felles rute-, pris- og takstruktur i fylket. Dette innebærer også rapportering på indikator for kollektiv
- Sørge for oppfølging av finansieringsavtalen med Ferde i Bypakke Bergen bompengeselskapet for de byene der fylkeskommunen er oppdragsgiver for bypakken (1)

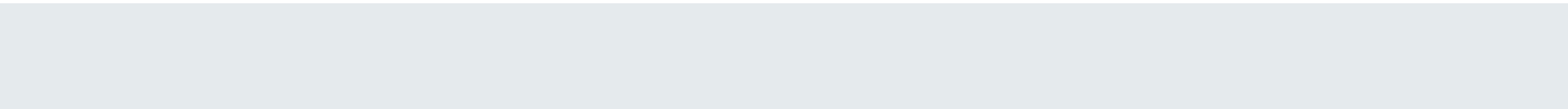
FORVENTNINGER

- Bidra i analyser og vurderinger av forslag til fire års handlingsprogram, årsbudsjett, samt fastsettelse av mål og prioriteringer i porteføljen, som fagekspert/-ressurs på regionale forhold
- Analysere og evaluere effekten og gjennomføringen av tiltak og prosjekter hvor fylkeskommunen er prosjekteier mot byvekstavgiftens mål, samt sikre god kvalitet i rapportering av sine egne indikatorer
- Samarbeide med sentrale aktører og bidra til kunnskapsdeling og erfaringsutveksling
- Ta initiativ til samordning av hvert enkelt knutepunktprosjekt der ikke andre aktører har tatt et slikt initiativ, jf. veileder for helhetlig knutepunktutvikling

FELLES ANSVAR FOR ALLE PARTENE:

Samme kommentarer som for styringsgruppen, og alle parter som er en del av den.

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

Rolle og ansvar for Statens vegvesen

ROLLE OG ANSVAR

Statens vegvesens rolle på vegne av staten:

- Lede oppfølging av byvekstavtalene på vegne av staten og koordinere statlige parter i samarbeidet
- Følge opp politiske og strategiske spørsmål og virkemidler som kan påvirke retningen og utviklingen av byvekstsamarbeidet i dialog med Samferdselsdepartementet
- Følge opp avtalene med hensyn til rapportering av måloppnåelse, ved å ivareta et felles indikatorsett for byvekstavtalene
- Følge opp bruk av statlige midler, samt sikre gode retningslinjer for rapportering på bruk
- Sikre koordinering av de statlige aktørene i byvekstavtalene

Statens vegvesen som part:

- Representere Statens vegvesen ~~og staten~~ (1) i styringsgruppen ved å fremme synspunkter og behov, samt utarbeide forslag og innspill
- Fremme nye prosjekter og tiltak fra Statens vegvesen som er i tråd med byvekstavtalens mål
- Følge opp og rapportere iht. økonomi, fremdrift, måloppnåelse og risiko for tiltak og prosjekter hvor Statens vegvesen er prosjekteier
- ~~Sørge for oppfølging av finansieringsavtalen med bompengeselskapet for de byene der Statens vegvesen er oppdragsgiver for bypakken~~

FORVENTNINGER

- Bidra i analyser og vurderinger av forslag til fire års handlingsprogram, årsbudsjett, samt fastsettelse av mål og prioriteringer i portefølje, som fagekspert/-ressurs på veginfrastruktur
- Analysere og evaluere effekten og gjennomføringen av tiltak og prosjekter hvor Statens vegvesen er prosjekteier mot byvekstavtalens mål
- Samarbeide med sentrale aktører og bidra til kunnskapsdeling og erfaringsutveksling
- Sikre god kvalitet ved å vedlikeholde indikatorer (RVU, *Trafikkarbeid*, *sykkelindeks* og byindeks) (2) som anvendes for å analysere og vurdere måloppnåelse i byvekstavtalenes arbeid
- Utarbeide analyse av innovasjons- og teknologitrender for handlingsprogram for byvekstområdene, samt vurdere teknologirisiko knyttet opp mot foreslått handlingsprogram

FELLES ANSVAR FOR ALLE PARTENE:

Samme kommentarer som for styringsgruppen, og alle parter som er en del av den.

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- (1) Representere Statens vegvesen i styringsgruppen..... (rollen som PART er å representere Statens vegvesen i Miljøløftet)
- (2) Tilføyd Trafikkarbeid, sykkelindeks

Rolle og ansvar for Jernbanedirektoratet

ROLLE OG ANSVAR

- Representere jernbanesektoren og staten i styringsgruppen, ved å fremme synspunkter og behov, samt utarbeide forslag og innspill på vegne av staten
- Følge opp politiske og strategiske spørsmål og virkemidler som kan påvirke retningen og utviklingen av byvekstsamarbeidet i dialog med Samferdselsdepartementet
- Fremme nye prosjekter og tiltak fra Jernbanedirektoratet som er i tråd med byvekstavgjørelsens mål
- Følge opp og rapportere iht. økonomi, fremdrift, måloppnåelse og risiko for tiltak og prosjekter hvor Jernbanedirektoratet er prosjekteier
- Bidra til å sikre samordning av transportløsninger i byvekstområdene på vegne av staten. Dette kan omfatte samarbeid med kommunene og øvrige aktører om utvikling av knutepunkter, integrasjon av jernbane med andre transportformer og utvikling av felles rute-, pris- og takststruktur

FORVENTNINGER

- Bidra i analyser og vurderinger av forslag til fire års handlingsprogram, årsbudsjett, samt fastsettelse av mål og prioriteringer i portefølje, som fagekspert/-ressurs på jernbanesektoren
- Analysere og evaluere effekten og gjennomføringen av tiltak og prosjekter hvor Jernbanedirektoratet er prosjekteier mot byvekstavgjørelsens mål, samt sikre god kvalitet i rapportering av sine egne indikatorer
- Samarbeide med sentrale aktører og bidra til kunnskapsdeling og erfaringsutveksling
- Bidra i samordning av de statlige aktørene i byvekstavgjørelsene

FELLES ANSVAR FOR ALLE PARTENE:

Samme kommentarer som for styringsgruppen, og alle parter som er en del av den.

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER:

- *Eventuelle lokale tilpasninger for å, ved behov, tydeliggjøre rollen til det spesifikke byvekstområdet*

Rolle og ansvar for Statsforvaltaren

ROLLE OG ANSVAR

- Representere Statsforvalteren og staten i styringsgruppen ved å fremme synspunkter og behov, samt utarbeide forslag og innspill på vegne av staten
- Følge opp politiske og strategiske spørsmål og virkemidler som kan påvirke retningen og utviklingen av byvekstsamarbeidet i dialog med Kommunal- og distriktsdepartementet
- Sikre oppfølging av arealdelen og klima- og miljøhensyn etter avtalen er inngått

FORVENTNINGER

- Gi råd og veiledning til fylkeskommuner og kommuner i byvekstarbeidet innen arealtiltak som er relevant for avtalen
- Bidra i analyser og vurderinger av forslag til fire års handlingsprogram, årsbudsjett, samt fastsettelse av mål og prioriteringer i porteføljen, som fagekspert/-ressurs på regionale forhold
- Samarbeide med sentrale aktører og bidra til kunnskapsdeling og erfaringsutveksling
- Bidra i samordning av de statlige aktørene i byvekstavgiftene

FELLES ANSVAR FOR ALLE PARTENE:

Samme kommentarer som for styringsgruppen, og alle parter som er en del av den.

EVENTUELLE LOKALE TILPASNINGER: